

CENTRALE RAAD VAN BEROEP

AWW 1993/133

UITSPRAAK

in het geding tussen:

het bestuur van de Sociale Verzekeringsbank, eiser,

en

A., wonende te B. (Turkije), gedaagde.

I. ONTSTAAN EN LOOP VAN HET GEDING

Bij beslissing, verzonden op 31 juli 1991, heeft eiser naar aanleiding van een door gedaagde ingediende aanvraag geweigerd haar een weduwenpensioen ingevolge de Algemene Weduwen- en Wezenwet (hierna: AWW) toe te kennen.

Daartoe is overwogen dat gedaagdes echtgenoot, [naam echtgenoot], op de datum van zijn overlijden -2 januari 1991- niet verzekerd was ingevolge de AWW en dat gedaagde geen aanspraak op weduwenpensioen kan ontlenen aan het Verdrag inzake sociale zekerheid tussen Nederland en Turkije omdat haar echtgenoot ten tijde van zijn overlijden niet verzekerd was ingevolge de Turkse wetgeving.

De Arrondissementsrechtbank te Amsterdam heeft bij uitspraak van 31 augustus 1993 het tegen deze beslissing ingestelde beroep gegrond verklaard, die beslissing vernietigd en bepaald dat eiser een nieuwe beslissing zal nemen op gedaagdes aanvraag om AWW - uitkering.

In hoger beroep heeft eiser op de bij aanvullend beroepschrift van 16 december 1993 aangevoerde gronden geconcludeerd tot vernietiging van voormelde uitspraak en bevestiging van zijn bestreden beslissing.

Bij brief van 2 maart 1994 is namens gedaagde een verklaring van het Turkse uitvoeringsorgaan van de sociale verzekering SSK aan de Raad toegezonden. Eiser heeft bij brief van 17 juli 1995 afschrift van een brief van de Nederlandse Ambassade te Ankara d.d. 11 juli 1995 ingezonden.

Het geding is behandeld ter terechtzitting van de Raad, gehouden op 2 augustus 1995. Van partijen is daar alleen eiser verschenen, vertegenwoordigd door mr H.A. van Dijk, werkzaam bij de Sociale Verzekeringsbank.

II. MOTIVERING

Met ingang van 1 januari 1994 is de Algemene wet bestuursrecht (Awb) in werking

getreden en de Beroepswet gewijzigd. De in dit kader gegeven wettelijke regels van overgangsrecht brengen echter mee dat op het onderhavige hoger beroep moet worden beslist met toepassing van het procesrecht zoals dat luidde v1/21/2r 1 januari 1994, behoudens wat betreft de mogelijkheid van vergoeding van proceskosten als geregeld in artikel 8:75 van de Awb.

Wijlen de echtgenoot van gedaagde, verder te noemen [naam echtgenoot], is in 1931 in Turkije geboren. In 1955 is hij met gedaagde gehuwd. In de periode 1966-1987 heeft [naam echtgenoot] hier te lande gewerkt. Eind 1987 is hij teruggekeerd naar Turkije, waar hij op 2 januari 1991 is overleden.

Op de datum van zijn overlijden was [naam echtgenoot], als niet-ingezetene, niet verzekerd ingevolge de AWW, terwijl hij evenmin, bijvoorbeeld op grond van een Nederlandse sociale-zekerheidsuitkering, onder één van de uitbreidingen van het begrip verzekerde viel. Met toepassing van de Nederlandse wetgeving kan gedaagde derhalve geen aanspraak op een uitkering ingevolge de AWW maken.

Ingevolge het Verdrag inzake sociale zekerheid tussen Nederland en Turkije (Trb. 1966, 155), zoals gewijzigd met ingang van 1 mei 1983 (Trb. 1980, 164), zou [naam echtgenoot] met toepassing van artikel 22, derde lid, van dit verdrag, op het tijdstip van zijn overlijden geacht kunnen worden ingevolge de AWW verzekerd te zijn indien hij op dat tijdstip verzekerd was ingevolge de Turkse wettelijke regeling inzake sociale zekerheid.

De rechtbank heeft in haar uitspraak geoordeeld dat eisers bestreden beslissing onvoldoende zorgvuldig is voorbereid op het punt van de ontkenning dat aan deze voorwaarde is voldaan. De Raad kan dit oordeel niet onderschrijven. Bij brief van 15 mei 1991 heeft het SSK aan eiser laten weten, dat geen formulier TH 205 (opgave verzekeringstijdvakken) kon worden opgemaakt omdat [naam echtgenoot] geen zodanige tijdvakken onder de Turkse wetgeving had vervuld. In dit licht vormt het onbeantwoord laten op het formulier TH 203 (aanvraag om pensioen voor nagelaten betrekkingen) van de vragen inzake de verzekeringspositie en de pensioenaanspraak van de overledene een ontoereikende grondslag voor de vernietiging van de beslissing, daargelaten of het niet op de weg van eiser had gelegen om met name op het punt van de verzekeringspositie van [naam echtgenoot] ten tijde van zijn overlijden om opheldering te vragen, gezien de mededeling in de brief van 15 mei 1991. Wat dit betreft maken echter de in hoger beroep ingezonden stukken genoegzaam aannemelijk dat [naam echtgenoot]'s positie in die zin bijzonder was, dat hij zich, kennelijk na zijn vertrek uit Nederland, heeft "ingekocht" in de Turkse sociale verzekering en dat hem uit hoofde daarvan ingaande maart 1988 een Turks ouderdomspensioen is toegekend, dat ingaande 15 januari 1991 is omgezet in een nabestaandenuitkering.

Wat hiervan zij, aanwijzingen dat [naam echtgenoot] ten tijde van zijn overlijden ingevolge de Turkse wetgeving verzekerd was in de zin van artikel 22, derde lid, van evenvermeld verdrag, ontbreken. Overeenkomstig hetgeen de Raad reeds eerder met betrekking tot de gelijksoortige bepaling in het Verdrag inzake sociale zekerheid tussen Nederland en Joegoslavië heeft geoordeeld (vide uitspraak d.d. 12 mei 1995 in de zaak AWW 1993/37), moet deze bepaling zo worden uitgelegd, dat de fictieve verzekering ingevolge de AWW uitsluitend in het leven kan worden geroepen in het geval dat er op het tijdstip van de verzekerde gebeurtenis sprake is van daadwerkelijke verzekering ingevolge de Turkse wetgeving, dat wil zeggen dat op bedoeld tijdstip een tijdvak van wettelijke verzekering lopende is waarover premies of bijdragen verschuldigd zijn, dan wel een daarmee door de

Turkse wetgeving gelijkgesteld tijdvak. Van dit laatste was met betrekking tot [naam echtgenoot] op het tijdstip van diens overlijden geen sprake. Eiser heeft dan ook terecht geoordeeld dat gedaagde aan het verdrag tussen Nederland en Turkije geen aanspraak op AWW -uitkering kon ontlenen.

De rechtbank heeft, mogelijk ten overvloede maar wellicht ter ondersteuning van haar oordeel dat de bestreden beslissing onvoldoende zorgvuldig is voorbereid, eiser tevens verweten onvoldoende onderzoek te hebben verricht naar de stelling van gedaagde dat haar echtgenoot bij zijn vertrek uit Nederland arbeidsongeschikt was. Dit verwijt acht de Raad niet terecht. Daargelaten de vraag of, c.q. in hoeverre op eiser in het kader van de behandeling van een aanvraag om nabestaandenpensioen een rechtsplicht rust om aandacht te besteden aan de stelling dat de betrokkene geruime tijd voor zijn overlijden arbeidsongeschikt was, blijkt uit het dossier dat eiser wel heeft onderzocht of [naam echtgenoot] in het Nederlandse sociale zekerheidsstelsel een positie innam die relevant was voor een eventuele aanspraak op nabestaandenpensioen.

Voorts is, zoals eiser in hoger beroep terecht heeft aangevoerd, de stelling omtrent [naam echtgenoot]'s arbeidsongeschiktheid pas aangevoerd nadat de bestreden beslissing was afgegeven.

In verband met het voorafgaande geeft de Raad gedaagde in overweging bij het Nederlandse uitvoeringsorgaan van de AAW/WAO een postume aanvraag om arbeidsongeschiktheidsuitkering in te dienen.

Uit het vorenoverwogene vloeit voort dat het hoger beroep doel treft en dat de aangevallen uitspraak voor vernietiging in aanmerking komt. Er zijn geen termen aanwezig om toepassing te geven aan artikel 8:75 van de Awb.

Beslist wordt derhalve als hieronder aangegeven.

III. BESLISSING

De Centrale Raad van Beroep,

recht doende:

Vernietigt de aangevallen uitspraak; Verklaart het in eerste aanleg ingestelde beroep alsnog ongegrond.

Aldus gegeven door mr. N.J. Haverkamp als voorzitter en mr. H.J. Grendel en mr. F.P. Zwart als leden, in tegenwoordigheid van mr. S. Breuls als griffier. Uitgesproken in het openbaar op 13 september 1995 door voornoemde voorzitter, in tegenwoordigheid van mr. M.F. van Moorst als griffier.

(get.) N.J. Haverkamp

(get.) M.F. van Moorst

(get.) S. Breuls

